

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort:

Bedrag:

Kostensoort:

Gedeputeerde

belast met

behandeling:

drs. J. de Bat

Vergadering PS:

Nr: DIO-141

Agenda nr:

Vergadering GS: 23 juni 2017

Nr: 17009837

Onderwerp:

Jaarstukken 2016 Fonds Gesloten Stortplaatsen

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

De jaarstukken van het Fonds Nazorg Gesloten Stortplaatsen Zeeland over 2016 wordt ter vaststelling aangeboden. In deze jaarstukken is opgenomen dat de provincie over 2016 per saldo € 205.861 bijdraagt.

Wat willen we bereiken?

Een bijdrage leveren aan doelstelling 030102 op het programma "Milieu" een duurzame bodem.

Waarom kunnen we zien of alles bereikt is?

Wanneer de voorzieningen voor nazorg op het juiste peil zijn is de provincie Zeeland, gebaseerd op actuele nazorgplannen, in staat eeuwigdurende nazorg te leveren.

Wat doen we daarvoor?

We betalen een vergoeding voor de bij de Provincie gestalde financiële middelen.

Bovendien zuiveren we eventuele tekorten bij het fonds aan zodat de voorzieningen altijd op het juiste peil zijn.

Wat mag het kosten?

In de jaarstukken 2016 van het Nazorgfonds is opgenomen dat de Provincie Zeeland in 2016 per saldo € 205.861 bijdraagt in dit fonds. Deze bijdrage is reeds verwerkt in de jaarstukken 2016 van de Provincie Zeeland.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris.

Onderwerp:

Ontwerp-besluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 23 juni 2017, nr. 17009837;

besluiten:

De jaarstukken 2016 van het Fonds Gesloten Stortplaatsen Zeeland vast te stellen.

Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland

Jaarstukken 2016

INHOUD

JAARVERSLAG	3
Noord- en Midden Zeeland (in het Sloegebied).....	3
Koegorspolder (bij Terneuzen).....	3
Nazorgfonds	4
Verslaggevingsvoorschriften en accountantscontrole.....	4
PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN	5
Risico van onvoldoende rendement op termijn en waardevastheid	5
Risico van onverwachte kostenstijgingen van de nazorg.....	5
Risico van falen van de aangebrachte voorzieningen	5
PARAGRAAF FINANCIERING	5
Uitgangspunten van financieel beleid.....	5
Actuele beleggingsmix	6
Actuele vermogensontwikkeling.....	6
JAARREKENING.....	7
Baten en lasten 2016	7
Specificatie van het rendement op beleggingen	7
BALANS	8
Balans per jaareinde 2016 en 2015.....	8
TOELICHTING EN WAARDERINGSGRONDSLAGEN.....	9
Toelichting op de baten-, lasten- en de balansposten.....	9
Waarderingsgrondslagen van de balans	10
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT	11

JAARVERSLAG

Op 1 april 1998 is in de Wet milieubeheer een regeling met betrekking tot de nazorg van operationele stortplaatsen in werking getreden. Dit wordt ook wel 'Leemtewet' genoemd en heeft betrekking op stortplaatsen die na 1 januari 1996 nog afval (hebben) ontvangen. Binnen Zeeland gaat het om twee stortplaatsen c.q. Leemtewetlocaties:

- stortplaats Noord- en Midden-Zeeland bij Nieuwdorp
- stortplaats Koegorspolder bij Terneuzen

Beide stortplaatsen zijn in beheer bij Indaver, tot juli 2015 een dochteronderneming van Delta en daarna overgedaan aan Katoen Natie.

Op grond van de Leemtewet is de Provincie Zeeland organisatorisch, financieel en bestuurlijk verantwoordelijk voor de eeuwigdurende nazorg van stortplaatsen die binnen haar grondgebied vallen. Dit betekent dat de provincie vanaf het moment dat de stortplaats gesloten wordt verklaard, verantwoordelijk is voor de uitvoering van maatregelen die waarborgen dat de stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt dan wel, voor zover dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de grootst mogelijke bescherming bieden tegen die nadelige gevolgen.

De financiering van de nazorg vindt plaats uit de opbrengsten van de bij belastingverordening ingestelde heffing. De opbrengsten van de heffing en de daarop te behalen rendementen worden gestort in een nazorgfonds wat door GS wordt beheerd. De uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van de nazorg worden uit dit fonds gefinancierd.

NOORD- EN MIDDEN ZEELAND (IN HET SLOEGEBIED)

De Stortplaats Noord- en Midden-Zeeland is in fases aangelegd. De laatste fase dateert uit 2005. Per fase geldt de eis dat deze binnen 30 jaar na aanleggen van de onderafdichting dat deel van de stortplaats moet worden voorzien van een eindafdekking. Er wordt in ieder geval tot 2018 afval gestort. Het aanbod van afval is echter minder dan verwacht. Mogelijk wordt er daarom een verlenging van de exploitatietermijn aangevraagd. Het is waarschijnlijk dat een aantal jaren voor afsluiting van de stortplaats de Provincie en Indaver een projectgroep zullen instellen die het afdekken en de nazorg voor zal bereiden en begeleiden. De fase van actieve en eeuwigdurende nazorg voor de stortplaats Noord en Midden Zeeland zal naar verwachting niet voor 2025 aanvangen.

KOEGORSPOLDER (BIJ TERNEUZEN)

Het eindafwerkingsplan voor de stortplaats Koegorspolder is in september 2011 ingediend en goedgekeurd. Daarna is eigenaar Indaver begonnen met de afdekking van de voormalige stortplaats. Dit onder toezicht van de Provincie Zeeland/RUD¹ Zeeland. De kosten van het afdekken van de stortplaats zijn voor rekening van Indaver. Gedurende 2013/2015 is de eindafwerking van stortplaats Koegorspolder aangebracht. Tijdens het aanbrengen van de eindafwerking zijn er op diverse momenten controles uitgevoerd door RUD Zeeland.

In november 2015 heeft Indaver de documenten met betrekking tot de aanleg van de eindafwerking overgedragen aan RUD Zeeland, evenals het geactualiseerd concept nazorgplan. Begin december 2015 heeft de eerste deeloplevering van de eindafwerking plaatsgevonden. Ook bij die deeloplevering was RUD Zeeland aanwezig. In 2016 hebben een tweede en derde deeloplevering plaatsgevonden. Na de derde deeloplevering is een eindrapportage ten behoeve van de sluitingsverklaring opgesteld.

¹ De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Zeeland voert sinds 1 januari 2014 milieu- en veiligheidstaken uit namens de Zeeuwse gemeenten, waterschap Scheldestromen en de provincie Zeeland.

Begin 2016 was het de planning dat alle formaliteiten nog in 2016 werden afgerond. Het gaat dan om het opstellen van de sluitingsverklaring, het goedkeuren (al dan niet onder voorwaarden) van het nazorgplan, vaststellen van de nazorgheffing en het aanvragen en verlenen van een nieuwe vergunning voor het in standhouden van de maatregelen en voorzieningen ten behoeve van de nazorg.

In de loop van 2016 is duidelijk geworden dat de voorgestelde planning niet haalbaar is. Ten eerste zijn er juridische belemmeringen: de nazorgheffing moet door PS worden vastgesteld, de andere besluiten door GS. Tegen al de te nemen besluiten staat bezwaar en beroep open. Het kan noodzakelijk zijn om de daarvoor geldende termijnen af te wachten alvorens een volgend besluit te nemen. Ten tweede is er nog inhoudelijke discussie met Indaver over het nazorgplan.

Een planning is begin 2017 moeilijk te geven. Eerst zal er overeenstemming gezocht worden over de inhoudelijke discussiepunten. Vervolgens kan het nazorgplan definitief worden gemaakt en formeel worden ingediend. GS kunnen het nazorgplan (al dan niet onder voorwaarden) goedkeuren. Vervolgens zal het doelvermogen worden berekend en de nazorgheffing door PS worden vastgesteld. Als dat is gebeurd kan de nieuwe vergunning verleend worden en uiteindelijk de sluitingsverklaring worden afgegeven. Tot slot kan dan de formele overdracht van de stortplaats van de exploitant naar de provincie plaatsvinden.

Vanaf dat moment wordt de provincie verantwoordelijk voor de eeuwigdurende nazorg.

NAZORGFONDS

Om voor de nazorg de benodigde financiële middelen aan te trekken, is een nazorgheffing ingesteld die wordt opgelegd aan de stortplaatseigenaar. De Wet milieubeheer verplicht de provincies een fonds op te richten voor het beheer van deze opbrengsten. De wetgever heeft hiervoor gekozen om de belastingplichtige de maximale zekerheid te bieden dat de heffingsopbrengsten uitsluitend voor de nazorg van stortplaatsen zullen worden aangewend. Het bedrag van de nazorgheffing wordt door Provinciale Staten zodanig vastgesteld, dat uit die opbrengst van de heffing en de daarover verkregen rentebaten en beleggingsopbrengsten de kosten kunnen worden gedekt, die gemoeid zijn met de nazorg. Op het moment van de sluiting van een stortplaats wordt de definitieve aanslag door de Provincie opgelegd. De Provincie Zeeland zal vanaf dat moment het onderhoud van de stortplaats eeuwigdurend uit dit fonds betalen. Wanneer blijkt dat er binnen het fonds onvoldoende middelen zijn dan is de Provincie gehouden dit aan te vullen.

Het zogenaamde doelvermogen van het Nazorgfonds wordt berekend aan de hand van het door de stortplaatseigenaar ingediende nazorgplan en het IPO-rekenmodel RINAS². In dit model wordt een raming gemaakt van de verwachte onderhoudskosten nadat de sluiting van de stortplaats heeft plaats gevonden en de nazorg aanvangt. Deze onderhoudskosten worden rekenkundig contant gemaakt naar het jaar waarin de stortplaats sluit en de nazorg start. Het totaal van deze contant gemaakte onderhoudskosten wordt het doelvermogen genoemd. Door de Provincie wordt dit doelvermogen vervolgens opnieuw rekenkundig contant gemaakt naar het moment waarop de aanslag door de Provincie Zeeland wordt opgelegd. De exploitant dient deze netto-contante waarde te betalen. Het IPO-rekenmodel gaat uit van een beleggingsrendement van 5%. Het risico van een mogelijk afwijkend werkelijk rendement ligt bij de Provincie Zeeland.

VERSLAGGEVINGSVOORSCHRIFTEN EN ACCOUNTANTSCONTROLE

Voor de jaarlijks op te stellen begroting en de jaarstukken van dit nazorgfonds is aansluiting gezocht bij het Besluit Begrotingen Verantwoording gemeenten en provincies (BBV). Dit betekent onder andere dat de begroting, eventuele tussentijdse begrotingswijzigingen en de jaarrekening door Provinciale Staten (PS) vastgesteld worden.

De controlerend accountant van de Provincie Zeeland heeft over 2016 een afzonderlijke controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland.

² IPO = Inter Provinciaal Overleg; RINAS = Rekenmodel IPO NAzorg Stortplaatsen

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN

In deze paragraaf gaat het over de financiële risico's die de Provincie loopt met het Provinciaal Fonds Nazorg Stortplaatsen Zeeland en om het vermogen om deze op te vangen. Hiervoor berekent de Provincie jaarlijks zowel de totale omvang van de financiële risico's als de totale omvang van de risicobuffer. Conform het Reglement Fonds Stortplaatsen Provincie Zeeland komen eventuele tekorten in het fonds ten laste van de algemene middelen van de Provincie. Daarom wordt dit ook jaarlijks bij het opstellen van de provinciale begroting en jaarrekening meegenomen bij het berekenen van de risico's.

De volgende risico's worden onderkend:

RISICO VAN ONVOLDOENDE RENDEMENT OP TERMIJN EN WAARDEVASTHEID

Een deel van het vermogen van het fonds is ondergebracht in een beleggingsproduct van de ASN Bank. Het rendementsrisico (<5%) dat hiermee gelopen wordt is overgenomen door de Provincie Zeeland. Het resterende deel van het vermogen is ondergebracht bij de Provincie Zeeland tegen een gegarandeerde rente van 5%.

Het risico van onvoldoende rendement op termijn is hierdoor uitgesloten.

RISICO VAN ONVERWACHTE KOSTENSTIJGINGEN VAN DE NAZORG

De daadwerkelijke uitgaven kunnen beïnvloed worden door externe ontwikkelingen zoals: de inflatie, technische ontwikkelingen en een mogelijke wijziging van het landelijke en Europese milieubeleid op lange termijn. Dit risico kan leiden tot een onverwachte stijging van de kosten van de nazorg voor de Provincie Zeeland. Jaarlijks bij het opstellen van de begroting wordt de toereikendheid van de stand van de voorziening doorgerekend en afgezet tegen het geactualiseerde meerjarig onderhoud.

RISICO VAN FALEN VAN DE AANGEBRACHTE VOORZIENINGEN

Het kan voorkomen dat ondanks regulier onderhoud en monitoring onverwacht, voorzieningen niet of in onvoldoende mate functioneren, waardoor grondwaterverontreiniging en/of schade bij derden ontstaat. Alhoewel de financiële gevolgen bij optreden aanzienlijk kunnen zijn, wordt de kans hierop uiterst gering geacht door de controle op de uitvoering door RUD Zeeland en de Provincie. Daarnaast is er het intensief monitorprogramma waarbij eventuele problemen snel gesignaleerd kunnen worden en handelend opgetreden wordt om erger te voorkomen.

PARAGRAAF FINANCIERING

UITGANGSPUNTEN VAN FINANCIËEL BELEID

Voor het financieringsbeleid wordt de Wet financiering decentrale overheden (fido) gevolgd. Tevens is in de Statenvergadering van 28 juni 2002 het Reglement Fonds Stortplaatsen Provincie Zeeland vastgesteld.

De Wet FIDO biedt de mogelijkheid om maximaal 58% van de nazorgmiddelen te beleggen in aandelen.

De redenen van beleggen in aandelen zijn:

- Het lange termijnkarakter van de beleggingen; historisch gezien geven beleggingen in aandelen op de lange termijn een hoger rendement dan deposito's.
- Het ontbreken van een liquiditeitseis gedurende een lange termijn.
- De rendementseis van minimaal 5%, samenhangend met de hoogte van de nazorgheffing.

De Provincie Zeeland heeft voor het nazorgfonds gekozen om de beleggingsmix als volgt vast te stellen:

- Aandelen: maximaal 40%.
- Vastrentende waarden: minimaal 60%.

Tevens zijn de voorwaarden, gesteld in het Reglement Fonds Stortplaatsen Provincie Zeeland, bij het vaststellen van de beleggingsvormen, opgevolgd. Het minimaal beoogde rendement bedraagt 5%.

Bij de beleggingen wordt door de Provincie Zeeland aan het nazorgfonds de hoofdsom en een meerjarig rendement van 5% gegarandeerd.

ACTUELE BELEGGINGSMIX

Uit de balans kan afgelezen worden dat ongeveer 80% van het vermogen steeds ondergebracht is bij de Provincie Zeeland en daarmee vastrentend is. Er wordt dus ruimschoots voldaan aan bovenstaande normen.

ACTUELE VERMOGENSONTWIKKELING

De waarde van het aandelenfonds is in 2016 gedaald. De koers is namelijk gedaald van € 107,17 per 1-1-2016 naar € 102,96 per 31-12-2016. Dit betekent een daling van bijna 4%. Inclusief dividendinkomsten is de waarde van de beleggingen afgenomen met 2,7%.

Aan de bij de Provincie gestalde middelen van het nazorgfonds, de z.g. rekening-courantverhouding wordt jaarlijks door de Provincie 5% toegevoegd.

JAARREKENING

BATEN EN LASTEN 2016

Omschrijving	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
BATEN			
Rendement op beleggingen	€ 398.611	€ 600.972	€ 919.261
Onttrekking aan voorzieningen	€ 0	€ 250.000	€ 0
Aanzuivering door Provincie Zeeland	€ 205.861 +	€ 0 +	€ 0 +
Totale baten	€ 604.472	€ 850.972	€ 919.261
LASTEN			
Toevoeging aan voorzieningen	€ 600.972	€ 600.972	€ 572.354
Onderhoudskosten	€ 0	€ 250.000	€ 0
Accountantskosten	€ 3.500	€ 0	€ 0
Afroming door Provincie Zeeland	€ 0 +	€ 0 +	€ 346.907 +
Totale lasten	€ 604.472	€ 850.972	€ 919.261
Resultaat	€ 0	€ 0	€ 0

SPECIFICATIE VAN HET RENDEMENT OP BELEGGINGEN

Omschrijving	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Koersresultaat ASN Aandelenfonds	€ -104.618	€ 112.652	€ 429.113
Dividendopbrengsten	€ 37.901	€ 0	€ 31.264
Diverse kosten/opbrengsten ASN	€ -218	€ 0	€ -193
Rente Rekening-courant	€ 465.546 +	€ 488.320 +	€ 459.077 +
Totale baten	€ 398.611	€ 600.972	€ 919.261

BALANS

BALANS PER JAAREINDE 2016 EN 2015

Omschrijving	2016	2015
ACTIVA		
Aandelenfonds ASN	€ 2.635.904	€ 2.708.524
Rekening-courant Provincie	€ 9.984.503 +	€ 9.310.911 +
Totaal Activa	€ 12.620.407	€ 12.019.435
PASSIVA		
Voorziening belegde gelden N+M Zeeland	€ 7.445.749	€ 7.091.190
Voorziening belegde gelden Koegorspolder	€ 5.174.658 +	€ 4.928.245 +
Totaal Passiva	€ 12.620.407	€ 12.019.435

TOELICHTING EN WAARDERINGSGRONDSLAGEN

TOELICHTING OP DE BATEN-, LASTEN- EN DE BALANSPOSTEN

TOEVOEGING AAN VOORZIENING NOORD EN MIDDEN ZEELAND EN KOEGORSPOLDER

Per 1 januari telkens wordt het saldo van de voorzieningen verhoogd zodat deze gelijk zijn aan het tegen 5% contant gemaakte doelvermogen.

ONDERHOUDSKOSTEN NOORD EN MIDDEN ZEELAND EN KOEGORSPOLDER

Het betreft de kosten van:

- *Controle en monitoring:
Bemonstering en analyses, metingen, visuele inspecties en gasmetingen/analyse gas.*
- *Onderhoud:
Exploitatie voorzieningen, doorspuiten/drainage en onderhoud terreinen.*

Deze kosten gaan zich pas voordoen zodra een stortplaats in de fase van actieve nazorg komt.

RENDEMENT ASN AANDELENFONDS

In de begroting wordt gerekend met een netto rendement, dus na aftrek van kosten, van vijf procent over de balanswaarde van het beleggingsproduct per 1 januari van het betreffende jaar.

De realisatie kan (sterk) afwijken van de begroting.

RENTEVERGOEDING REKENING COURANT PROVINCIE ZEELAND

Vijf procent wordt berekend over het saldo van de rekening-courantverhouding per 1 januari van het betreffende jaar.

ONTTREKKING VOORZIENING STORTPLAATSEN NOORD- EN MIDDEN ZEELAND EN KOEGORSPOLDER

De daadwerkelijke nazorgkosten worden t.z.t. onttrokken aan de voorzieningen.

ASN AANDELENFONDS

De ASN Bank is de grootste duurzame bank van Nederland en onderdeel van SNS REAAL. De ASN Bank heeft een vergunning van de Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële markten (AFM) en valt onder de Wet op het financieel toezicht (Wft).

REKENING COURANT PROVINCIE ZEELAND

Het nazorgfonds beschikt niet over een eigen liquide middelen positie. Alle financiële transacties lopen via (bank)rekeningen van de Provincie Zeeland. Per saldo staat er een vordering op de Provincie Zeeland open. Dit exacte bedrag komt ook in de jaarrekening van de Provincie Zeeland tot uiting.

VOORZIENING NOORD EN MIDDEN ZEELAND EN KOEGORSPOLDER

De voorziening dient toereikend te zijn om de kosten van nazorg uit te dekken. Wanneer uit het actuele nazorgplan blijkt dat deze niet toereikend is dan zal deze voor kosten van de belastingplichtige worden verhoogd. Wanneer deze te hoog vastgesteld blijkt te zijn worden middelen gerestitueerd aan de belastingplichtige.

De in rekening gebrachte voorlopige aanslagen zijn gebaseerd op een tegen 5% rekenrente contant gemaakt doelvermogen. Hierdoor is de voorziening gewaardeerd op contante waarde.

TOEVOEGING AAN VOORZIENING NOORD EN MIDDEN ZEELAND EN KOEGORSPOLDER

Per 1 januari telkens wordt het saldo van de voorzieningen verhoogd zodat deze gelijk zijn aan het tegen 5% contant gemaakte doelvermogen.

Stand voorzieningen per 01-01-2016:	€ 12.019.245
toevoegingen 2016 (5%)	€ 600.972

Stand voorzieningen per 31-12-2016	€ 12.620.407
------------------------------------	--------------

ONTTREKKING VOORZIENING STORTPLAATSEN NOORD- EN MIDDEN ZEELAND EN KOEGORSPOLDER

De daadwerkelijke nazorgkosten worden onttrokken aan de voorzieningen. In 2016 geen onttrekkingen.

AANVULLING / AFROMING TEKORT DOOR PROVINCIE ZEELAND

Wanneer in enig jaar de kosten van nazorg hoger zijn dan de opbrengsten van het nazorgfonds dan wordt dit tekort door de provincie aangezuiverd. Wanneer de kosten lager uitvallen dan wordt dit surplus door de provincie afgeroomd of toegevoegd aan de reservepositie van het fonds.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VAN DE BALANS

ACTIVA EN PASSIVA

Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van effecten. Effecten worden op totaalniveau van de portefeuille gewaardeerd tegen de actuele waarde.

VOORZIENING GESLOTEN STORTPLAATSEN

De voorziening stortplaatsen worden gewaardeerd op de contante waarde van de (onderhouds)verplichting op de balansdatum. Voor de bepaling van de voorziening per einde van het verslagjaar zijn de doelvermogens en sluitingsdata volgens het IPO-rekenmodel gehanteerd.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJK ACCOUNTANT

